

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
LRVkanceliarija@lrv.lt

2021-03-22 Nr. S-016

Sveikatos apsaugos ministerijai
ministerija@sam.lt

Susisiekimo ministerijai
sumin@sumin.lt

DĖL KARANTINO RIBOJIMŲ VIEŠAJAME TRANSPORTE

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ (toliau – Nutarimas) 2.1.6. punkte nustatyta, kad „*Ribojamas keliavimas miesto, tarpmiestinio ir priemiestinio reguliaraus susisiekimo keleivinio transporto maršrutais – tarpmiestiniame ir priemiestiniame transporte leidžiama užimti tik sėdimas vietas ne mažesniu kaip vieno metro atstumu, o miesto transporte leidžiama užimti sėdimas ir stovimas vietas, jei tarp asmenų užtikrinamas ne mažesnis kaip vieno metro atstumas*“. Tokia pat taisyklė įtvirtinta ir sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020-11-06 sprendimo Nr. V-2513 1.3. punkte.

Lietuvos keleivių vežimo asociacija, atstovaujanti keleivių vežėjus, pritaria sprendimui nuo 2021 m. kovo 15 d. miesto transporte leisti vežti ne tik sėdinčius, bet ir stovinčius keleivius, tačiau gerėjant epidemiologinei situacijai ir švelninat karantino ribojimus valstybės lygiu, atsiranda daugiau keleivių ne tik miesto, bet ir priemiestiniuose bei tolimojo susisiekimo maršrutuose, todėl, siekiant tenkinti keleivių poreikius, tikslinga ribojimus dar labiau švelninti dėl žemiau nurodytų priežasčių.

Pirma. Didesnis keleivių skaičius vietinio susisiekimo priemiestiniuose maršrutuose prognozuojamas šylant orams ir prasidedant sodininkystės, daržininkystės ar kitiems žemės ūkio darbams, kai tradiciškai kasmet keleivių daugėja, todėl likus ribojimui priemiestiniuose maršrutuose vežti tik sėdimus keleivius ir išlaikyti 1 metro atstumą, vežėjai faktiškai galės vežti mažiau nei pusę gamyklos gamintojos nustatyto bendro - sėdinčių ir stovinčių - keleivių skaičiaus. Be to, vežėjai neturi galimybių išleisti į maršrutus daugiau ar didesnių autobusų, todėl, akivaizdu, nebus tenkinami keleivių poreikiai, todėl *siūlome priemiestiniame transporte leisti vežti ne tik sėdinčius, bet ir stovinčius keleivius.*

Antra. Tarpmiestinio susisiekimo maršrutų autobusuose nustatyti ribojimai išlaikyti 1 metro atstumą faktiškai sukuria aplinkybes, kai stotyse ir stotelėse vairuotojai neturi teisės paimiti keleivių, kuriems dažnu atveju, kelionė yra būtina. Pasitaiko ir atvejų, kai lieka nepaimti iš atokesnių gyvenamųjų vietovių į rajonų centrus atvykę žmonės. Vežėjai per ilgametę praktiką yra pritaikę savo autobusų parką (jų talpumą), kad sutalpintų visus - ne tik kasdienius, bet ir netikėtai panorusius važiuoti keleivius, tačiau esant ribojimams, kai faktiškai gali būti užpildyta tik pusė autobuso, kartais ir vienas papildomas keleivis negali būti vežamas. Pavyzdžiui, jei autobuse yra 50 sėdimų vietų, jame negali būti daugiau kaip 25 keleiviai, o jei paimiti net ir vienu daugiau, reikalingas didesnis autobusas, kurių vežėjai neturi. Be to, valstybė nustatydamas ribojimus ir įpareigodama palikti laisvą faktiškai kas antrą sėdimą vietą, neįvertino vežėjų patiriamų nuostolių, nes didesnio autobuso sąnaudos, akivaizdu, yra didesnės, nors įprastai visi keleiviai tilptų ir į mažesnę autobusą. Todėl vežėjai, siekdami patirti kuo mažesnius nuostolius, remdamiesi savo ilgamete patirtimi, išleidžia į maršrutus optimalios talpos autobusus.

Tačiau, išliekant ribojimui vežti tik sėdimus keleivius išlaikant 1 m atstumą, keleiviams pasiekti savo kelionės tikslą bus sudėtinga, nes vežėjai turi ribotą transporto priemonių skaičių ir negalės vežti daugiau keleivių, todėl *siūlome rekomenduoti* laikytis 1 metro atstumą tarp keleivių.

Trečia. Keleivių vežimo veikla pagrįstai įtraukta į Karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašą¹, nes prasidėjus antrai pandemijos bangai, suvaržius judėjimą tarp savivaldybių, gruodžio mėnesį keleivių skaičius krito apie 77 proc., rida – apie 48, o pajamos apie 77 proc. Sausio mėnesiais padėtis buvo dar blogesnė. Gerėjant epidemiologinei situacijai vasario ir kovo mėnesiais keleivių pradėjo daugėti, tačiau dėl taikomų ribojimų viešajame transporte (tik sėdimi keleiviai 1 metro atstumu), vežėjai maršrutuose privalėjo didinti autobusų skaičių arba didinti talpą, kas šiuo metu generuotų dar didesnius nuostolius, tačiau planuojamomis valstybės paramos priemonėmis pasinaudoti negali, nes yra arba savivaldybių valdomos arba didelės įmonės. Atkreiptinas dėmesys, kad prastovų subsidijos skirtos ne įmonėms, o darbuotojams ir darbo vietų išsaugojimui, o planuojama GPM subsidija ir vėl negalės pasinaudoti savivaldybių vežėjai.

Tačiau, nepaisant tokios nepalankios finansinės situacijos, keleivių vežėjai veikia socialiai atsakingai, stengiasi teikti visuomenei būtinas viešąsias keleivių vežimo paslaugas ir siekia išsaugoti darbo vietas bei kiek įmanoma labiau atkurti bent minimalų veiklos stabilumą, *todėl ribojimų švelninimas transporte yra būtinas.*

Ketvirta. Vertinant epidemiologinės situacijos teigiamus pokyčius, dabar nustatyti ypač griežti reikalavimai yra pertekliniai, o reikiamas saugumas užtikrinamas keleiviams dėvint kaukes, dezinfekuojant salonus, sudarant galimybes keleiviams dezinfekuoti rankas autobuse, vėdinant salonus stotyse ir stotelėse bei įjungiant salonų ventiliavimo sistemas važiuojant. Atkreiptinas dėmesys, kad keleiviai nesėdi vienas prieš kitą ir ši aplinkybė taip pat mažina užsikrėtimo riziką.

Be to, pažymėtina, kad per visą pandemijos laikotarpį nebuvo nustatyta užsikrėtimų atvejų viešajame transporte, todėl gerėjant epidemiologinei situacijai ir priimant sprendimus dėl karantino priemonių švelninimo ir kitų ekonominės veiklos sričių atlaisvinimo, situacija viešajame transporte taip pat turi būti peržiūrima, kadangi dabar taikomi apribojimai sukelia itin didelius nepatogumus ne tik keleiviams, kai jie, nepažeisdami reikalavimų negali patekti į pustuštį autobusą ir laiku pasiekti savo kelionės tikslą, bet ir vežėjams, kurie negali patenkinti keleivių poreikių ir gauti daugiau pajamų.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant tenkinti keleivių poreikius, **prašome:**

1. **leisti** priemiestiniame transporte keleiviams užimti ne tik sėdimas, bet ir stovimas vietas, rekomenduojant išlaikyti saugų 1 metro atstumą vietinio (miesto ir priemiestinio) ir tarpmiestinio susisiekimo transporto priemonėse, o Nutarimo 2.1.6 punktą išdėstyti taip:

„2.1.6. Ribojamas keliavimas miesto, tarpmiestinio ir priemiestinio reguliaraus susisiekimo keleivinio transporto maršrutais – tarpmiestiniame transporte keleiviams leidžiama užimti sėdimas vietas (rekomenduojama užtikrinti 1 metro atstumą), o miesto ir priemiestiniame transporte keleiviams leidžiama užimti sėdimas ir stovimas vietas, rekomenduojant užtikrinti tarp asmenų ne mažesnę kaip vieno metro atstumą;“

2. **Sveikatos apsaugos ir Susisiekimo ministerijas inicijuoti** Nutarimo pakeitimą, atsižvelgiant į teikiamą pasiūlymą.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis

8 655 83009 gintaras.nakutis@lkva-asociacija.lt

¹ Socialinės apsaugos ir darbo ir Sveikatos apsaugos ministerijos 2020 m. gruodžio 30 d. [įsakymas Nr. 4-1171/A1-1301](#).